

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 32.624/2

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de l'Intérieur, le 29 novembre 2001, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "complétant l'arrêté royal du 10 avril 1995 déterminant les activités à caractère industriel ou commercial pour lesquelles le conseil communal peut créer une régie communale autonome dotée de la personnalité juridique", a donné le 20 décembre 2001 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 32.624/2

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 29 november 2001 door de Minister van Binnenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot aanvulling van het koninklijk besluit van 10 april 1995 tot bepaling van de activiteiten van industriële of commerciële aard waarvoor de gemeenteraad een autonoom gemeentebedrijf met rechtspersoonlijkheid kan oprichten", heeft op 20 december 2001 het volgende advies gegeven :

Observations générales

1. Le projet examiné ajoute "le tourisme", à la liste des activités à caractère industriel ou commercial énumérées par l'article 1er de l'arrêté royal du 10 avril 1995 déterminant les activités à caractère industriel ou commercial pour lesquelles le conseil communal peut créer une régie communale autonome dotée de la personnalité juridique.

Selon le délégué du ministre,

"... de bedoeling van het betreffende KB is dat ook de promotie van toerisme en toeristische activiteiten een mogelijke activiteit van autonome gemeentebedrijven zou kunnen worden.

Dit zou er bijvoorbeeld toe kunnen leiden dat de toeristische dienst van een gemeente geïntegreerd wordt in een autonoom gemeentebedrijf."

Au sujet d'une modification antérieure apportée à l'arrêté royal du 10 avril 1995, précité, par un arrêté royal modificatif du 9 mars 1999, le Conseil d'Etat a déjà observé ce qui suit dans l'avis 27.879/2 donné le 4 novembre 1998 :

"S'il s'agit des opérations liées à l'exploitation des infrastructures visées par la disposition que le projet tend à modifier, alors ces mots sont superflus. L'exploitation implique, en effet, nécessairement "des opérations à caractère économique".

Si par contre, on entend autoriser la constitution des régies pour des "activités culturelles, sportives, touristiques ou de divertissement, l'enseignement, les activités sociales, scientifiques ou de soins", la légalité de la disposition en projet est pour le moins douteuse. Il semble, en effet, exclu de pouvoir considérer des activités culturelles, sportives, sociales, scientifiques, d'enseignement ou de soins comme constituant en elles-mêmes des activités à caractère industriel ou commercial.

L'article 263bis de la nouvelle loi communale interdit, dès lors, que les opérations liées à ces activités puissent, d'une manière générale, être confiées, par le conseil communal, à une régie communale autonome.

Certaines activités dans le domaine culturel, sportif, touristique ... peuvent revêtir le caractère d'une activité industrielle ou commerciale. Tel est d'ailleurs le cas pour l'exploitation des infrastructures affectées à de telles activités.

Si l'auteur du projet entend étendre, dans ces domaines, les activités qui peuvent donner lieu à constitution d'une régie communale autonome, il lui

.../...

appartient de préciser lesquelles, et non pas de viser, d'une manière générale, "les opérations à caractère économique auxquelles ces activités donnent lieu".

L'attention des auteurs du projet est en conséquence attirée sur le fait que l'article 1er, 7°, de l'arrêté royal du 10 avril 1995, précité, vise déjà l'exploitation d'infrastructures à vocation touristique, ce qui rend alors inutile une modification qui n'aurait que la même portée.

S'il s'agit cette fois de viser des activités à caractère industriel ou commercial en matière de tourisme, autres que l'exploitation des infrastructures, le projet doit, dans ce cas, préciser quelles sont les autres activités ayant ce caractère.

2. Il y a lieu d'attirer l'attention des auteurs du projet sur la circonstance que le Roi n'est, à la suite de la loi spéciale du 13 juillet 2001 portant transfert de diverses compétences aux régions et aux communautés, plus compétent en la matière à partir du 1er janvier 2002, ce qui suppose que le texte doit entrer en vigueur avant cette date.

Algemene opmerkingen

1. Bij het onderzochte ontwerp wordt "het toerisme" toegevoegd aan de lijst van activiteiten van industriële of commerciële aard opgesomd in artikel 1 van het koninklijk besluit van 10 april 1995 tot bepaling van de activiteiten van industriële of commerciële aard waarvoor de gemeenteraad een autonoom gemeentebedrijf met rechtspersoonlijkheid kan oprichten.

Volgens de gemachtigde van de minister

"... (is) de bedoeling van het betreffende KB (...) dat ook de promotie van toerisme en toeristische activiteiten een mogelijke activiteit van autonome gemeentebedrijven zou kunnen worden.

Dit zou er bijvoorbeeld toe kunnen leiden dat de toeristische dienst van een gemeente geïntegreerd wordt in een autonoom gemeentebedrijf."

In verband met een vroegere wijziging die bij een koninklijk wijzigingsbesluit van 9 maart 1999 in het voornoemde koninklijk besluit van 10 april 1995 is aangebracht, heeft de Raad van State in advies 27.879/2 van 4 november 1998 reeds het volgende opgemerkt :

"Indien het verrichtingen betreft die te maken hebben met de exploitatie van de accommodatievoorzieningen bedoeld in de bepaling die het ontwerp beoogt te wijzigen, dan zijn die woorden overbodig. De exploitatie impliceert immers noodzakelijk "verrichtingen van economische aard".

Indien daarentegen de oprichting van gemeentebedrijven beoogd wordt voor "culturele, sportieve of toeristische activiteiten of voor ontspanning, voor het onderwijs, voor sociale, wetenschappelijke of verzorgende activiteiten", is de wettigheid van de ontworpen bepaling op zijn minst twijfelachtig. Het lijkt immers uitgesloten dat culturele, sportieve, sociale, wetenschappelijke activiteiten, activiteiten in verband met onderwijs of verzorging, op zich beschouwd kunnen worden als activiteiten van industriële of commerciële aard.

Artikel 263bis van de nieuwe gemeentewet verbiedt bijgevolg dat de verrichtingen in verband met die activiteiten algemeen beschouwd door de gemeenteraad kunnen worden opgedragen aan een autonoom gemeentebedrijf.

Bepaalde activiteiten op cultureel, sportief, toeristisch gebied e.a. kunnen van industriële of commerciële aard zijn. Zulks is trouwens het geval voor de exploitatie van de voor zodanige activiteiten bestemde accommodatievoorzieningen.

.../...

Indien het in de bedoeling ligt van de steller van het ontwerp de activiteiten die aanleiding kunnen geven tot het oprichten van een autonoom gemeentebedrijf uit te breiden tot die gebieden, dient hij te preciseren welke en mag hij niet in het algemeen verwijzen naar "de verrichtingen van economische aard waartoe deze activiteiten aanleiding geven".

De stellers van het ontwerp worden er derhalve attent op gemaakt dat artikel 1, 7°, van het voormelde koninklijk besluit van 10 april 1995 reeds betrekking heeft op de exploitatie van infrastructuren met een toeristische bestemming, waardoor een wijziging met louter dezelfde strekking dus overbodig is.

Is het ditmaal de bedoeling te verwijzen naar activiteiten van industriële of commerciële aard op het gebied van toerisme die niet onder de exploitatie van infrastructuren vallen, dan moet in het ontwerp nauwkeurig worden vermeld welke activiteiten daarmee bedoeld worden.

2. De stellers van het ontwerp moeten er opmerkzaam op worden gemaakt dat de Koning krachtens de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen vanaf 1 januari 2002 niet langer bevoegd is terzake, wat betekent dat het ontwerp voor die datum in werking moet treden.

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs
de Heren

P. LIÉNARDY,

conseiller d'Etat, président,
staatsraad, voorzitter,

P. QUERTAINMONT,
J. JAUMOTTE,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

Madame
Mevrouw

A.-C. VAN GEERSDAELE,

greffier assumé,
toegevoegd griffier.

Le rapport a été présenté par M. X. DELGRANGE, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. P. BROUWERS, référendaire.

Het verslag werd uitgebracht door de H. X. DELGRANGE, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. P. BROUWERS, referendaris.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. P. LIÉNARDY.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. LIÉNARDY.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRÉSIDENT - DE VOORZITTER,

A.-C. VAN GEERSDAELE

P. LIÉNARDY